

СУТНІСТЬ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛІНГУ В БАНКУ

**Ботченко І. В., студентка 4-го курсу,
Напрямок підготовки «Фінанси і кредит»
(«Банківські технології і процеси»),
ДВНЗ «Українська академія банківської справи
Національного банку України»**

На діяльність банків України дуже вплинула економічна криза, що була зумовлена певними політичними подіями в нашій країні. Показники роботи банків за підсумками останнього року значно погіршилися. Збитковість банківської системи досягла найбільших за всю історію незалежності країни розмірів. Тому в таких несприятливих економічних умовах банкам необхідно шукати інноваційні методи управління, що забезпечать ефективну діяльність і дозволять триматися «на плаву». Таким інструментом може стати фінансовий контролінг, що є допоміжною функцією фінансового менеджменту та інформаційною базою для прийняття ефективних управлінських рішень. Але впровадження фінансового контролінгу у банках України має певні проблеми, що полягають у нестачі теоретично-методичного матеріалу з даної тематики, неоднозначності тлумачення самого поняття «фінансовий контролінг» та його категорійного апарату.

Представники зарубіжних наукових шкіл під поняттям «контролінг», зазвичай, розуміють систему координації планування та контролю, або інформаційну підтримку управління, або дотримуються позиції, за якої інформаційне забезпечення управління, планування та контролю – це компетенція управлінського обліку.

На наш погляд, найповнішим та найзмістовнішим визначенням даної категорії є наступне: контролінг – це спеціальна саморегульована система методів та інструментів, що спрямована на функціональну підтримку фінансового менеджменту, яка складається з інформаційного забезпечення, планування, координації, аналізу і контролю, внутрішнього консалтингу і аудиту.

Контролінг не можна прирівнювати до системи контролю, тому що він охоплює набагато ширшу сферу діяльності банку, оскільки контролінг - це і

система спостереження, вивчення поведінки економічного механізму конкретного підприємства та розробки шляхів для досягнення мети, яку воно ставить перед собою. Це орієнтація більшою мірою на майбутнє, тобто на розвиток банку.

Отже, контроль переважно спрямований у минуле, на встановлення помилок і прорахунків, а контролінг - на забезпечення тривалого й успішного функціонування суб'єкта господарювання, управління його майбутнім.

На даний час, у період розвитку інформаційних систем, поняття контролінгу все більше має відношення до значень «керівництво, регулювання, управління» і виражає нову теорію управління, яка встановлена практикою сучасного менеджменту.

Контролінг можна класифікувати за двома ознаками: за особливостями прийняття управлінських рішень і за сферами діяльності (рис. 1).

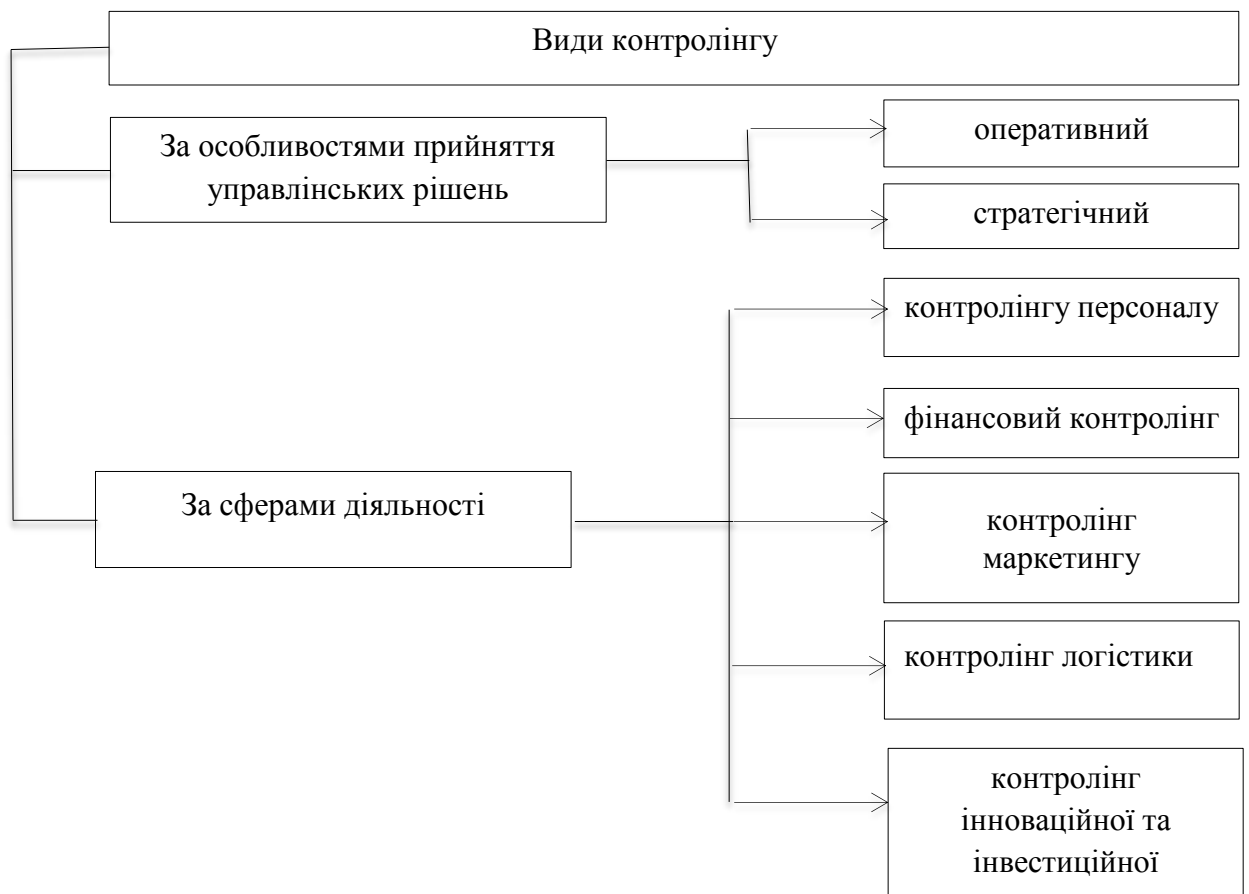

Рисунок 1.1. – Основні види контролінгу

Таким чином, ми з'ясували сутність контролінгу та встановили, що фінансовий контролінг є одним із його видів.

Фінансовий контролінг як одна з основних складових контролінгу представляє собою керуючу регуляторну систему, яка узгоджує взаємозв'язки між створенням інформаційної бази, фінансовим аналізом, плануванням, а також внутрішнім фінансовим контролем, що зумовлює зосередження контрольних дій на найбільш важливих напрямках діяльності банку, вчасне виявлення відхилень фактичних результатів від планових і прийняття вчасних управлінських рішень, що спрямовані на її нормалізацію.

На сучасному етапі діяльності банківської системи в умовах складної економічної ситуації в країні, досить важливого значення набуває використання системи фінансового контролінгу в банках. Це дасть змогу здійснювати менеджмент на більш високому рівні, ефективно керувати роботою центрів відповідальності, що матиме позитивний вплив на доходи і витрати банку, а також покращити систему планування та бюджетування. Але існує ряд проблем, що перешкоджають використанню фінансового контролінгу у банках.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Райзберг Б. А., Лозовський Л. Ш., Стародуюцева Є. Б. Современный экономический словарь. – 4-е издание, перераб. и доп. – М.: ИНФРА – М, 2004. – 480 с.
2. Бородушко І. В., Васильева Є. К. Стратегическое планирование и контролинг. – СПб.: Питер, 2006.- 192 с. – Библиогр.: с. 187-192.
3. Манн Р., Майер Е. Контроллинг для начинающих. Система управления прибылью: Пер. с нем. Ю. Г. Жукова / Под ред. и с предисл. д-ра экон. наук В. Б. Ивашкевича. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Финансы ы статистика , 2004. – 304 с.
4. Прохорова В. В. Контролінг. Від теорії до реалізації на практиці [Текст] : монографія / В. В. Прохорова, Л. С. Мартюшева, Л. Ю. Петрусевич; Мін-во освіти і науки України, ВД «ІНЖЕК». – К.: 2006. – 200 с. – Бібліогр.: с. 174-185. – ISBN 966-7376-01-9
5. Калайтан Т. В. Контролінг [Текст]: навчальний посібник / Т. В. Калайтан. - Львів: Новий світ, 2008. - 252 с. – ISBN 9668253-33-7

Ботченко, І. Сутність фінансового контролінгу у банку [Текст] / Ботченко І. // Научное пространство Европы : збірник тез доповідей XII Международной научно-практической конференции «Научное пространство Европы» (07-15.04.2015, Przemysl , Польша). – Przemysl, 2015. – С. 16-19